

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) เป็นปรากฏการณ์ซึ่งปัจจุบันนักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าได้เกิดขึ้นแล้วทั่วโลก ซึ่งในประเทศไทย มีงานวิจัยซึ่งศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากข้อมูลทางอุคณิยวิทยาในอดีตระดับประเทศหลายรายงานที่ให้ข้อสรุปว่า ประเทศไทยมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิสูงสุด อุณหภูมิต่ำสุด และอุณหภูมิเฉลี่ยในทุกภาคของประเทศ (สุจริตและคณะ, 2553; อัสมนและแสงจันทร์, 2554; Limjirakan *et al*, 2010) และมีแนวโน้มการเกิดฝนตกในพื้นที่เพิ่มขึ้นในขณะที่จำนวนวันร้อนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นด้วย นำไปสู่การเกิดฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ซึ่งส่งผลให้ขาดแคลนน้ำในการทำกรเกษตรหรืออุปโภคบริโภค และการเกิดฝนกระจุกตัวเป็นช่วงๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อกรเกิดดินโคลนถล่ม น้ำป่าไหลหลาก หรือน้ำท่วมฉับพลันได้ในบางพื้นที่ ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งในพื้นที่การเกษตรและชุมชนเมือง ดังเช่นเหตุการณ์อุทกภัยในพื้นที่เมืองหาดใหญ่ในปี 2553 ซึ่งเป็นอุทกภัยครั้งใหญ่ครั้งล่าสุด และมีความรุนแรงกว่าครั้งก่อนๆ ที่ผ่านมานอกจากนั้นแล้วการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศยังส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ อาทิเช่น พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เป็นต้น

จากสาเหตุดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสำรวจสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ลุ่มน้ำลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยมีคลองอู่ตะเภา อันเป็นสายน้ำหลักของพื้นที่อำเภอหาดใหญ่เป็นตัวแทนพื้นที่ทั้งหมด เพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูลและแผนที่ซึ่งสามารถนำไปวางแผนบริหารจัดการ เตรียมพร้อมสำหรับการรับมือภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาและเก็บข้อมูลปริมาณน้ำฝน ความเร็วลม ทิศทางลม ความชื้น และอุณหภูมิ ในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภาเป็นตัวแทนของพื้นที่ โดยใช้ชุดอุปกรณ์ Weather station
- 2) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเปรียบเทียบกับข้อมูลใน 5 และ 10 ปีที่ผ่านมา
- 3) เพื่อจัดทำรายงานและแผนที่ปริมาณน้ำฝน ความเร็วลม ทิศทางลม ความชื้น และอุณหภูมิ ในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา

1.3 กลุ่มเป้าหมาย

พื้นที่ลุ่มน้ำคลองอุตะเถา

1.4 ระยะเวลาดำเนินการ

1 กุมภาพันธ์-31 สิงหาคม พ.ศ. 2557 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 7 เดือน

1.5 ขอบเขตการศึกษา

- 1) ลงพื้นที่สำรวจ/เก็บข้อมูลสภาพภูมิอากาศในเขตลุ่มน้ำย่อยของกลุ่มน้ำคลองอุตะเถา ซึ่งเป็นตัวแทนพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ได้แก่ พื้นที่เทศบาลตำบลสะเดา เทศบาลตำบลปริก เทศบาลตำบลพะตง เทศบาลตำบลบ้านพรุ เทศบาลนครหาดใหญ่ และเทศบาลตำบลแม่ทอม โดยใช้ชุดอุปกรณ์ Weather station
- 2) ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลสัปดาห์ละ 1 วัน โดยเก็บข้อมูลใน 6 จาก 10 เทศบาล ซึ่งเป็นตัวแทนพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอุตะเถา บันทึกและแสดงข้อมูลในรูปตารางและกราฟ
- 3) จัดทำแผนที่และรายงานค่าสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอุตะเถา
- 4) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเปรียบเทียบกับข้อมูลในปีที่ผ่านมา

1.6 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ข้อมูลรายงานสภาพอากาศที่เป็นปัจจุบัน รวมทั้งแผนที่การตรวจวัดสภาพอากาศในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองอุตะเถา เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดการและเตรียมพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศต่อไปในอนาคต